بۆ/ سەرۆکایەتی پەرلەمانی کوردستان- عێراق

ب/ پرۆژە یاسا

سڵاوو رێزمان...

ئێمە ژمارەی یاسایی ئەندامانی پەرلەمانی کوردستان، کە لەخوارەوە واژوومان کردووە داواکارین بەزووترین کات پرۆژەی (یاسای بیمەی کشتوکاڵی) بخرێتە بەرنامەی کارەوەو خوێندنەوەی یەکەمی بۆ بکرێت.

لەگەڵ رێزماندا

ژ	ناوی پەرلەمانتار	واژوو
	تەلار لطیف محمد	
	ریواز فایەق حسین	
	خلف احمد معروف	
	[illegible] اسماعیل	
	سالار محمود	
	شاداز [illegible]	
	سعید [illegible]	
	زانا عبدالرحمن	
	[illegible]	
	صباح [illegible]	

بەشیر [illegible]

زەریار عبداللە رسول

پرۆژە یاسای بیمەی کشتوکاڵی

ماددەی یەکەم :

مەبەست لەم واژووەو دەستە واژانەی خوارەوە ئەو واتایانەیە لە بەرامبەریان دانراون لە پێناوی ئامانجەکانی ئەم یاسایە :

١- **هەرێم** : هەرێمی کوردستان - عێراق
٢- **وەزارەت** : وەزارەتی کشتوکاڵ و سەرچاوە ئاوییەکان.
٣- **ئەنجومەن** : ئەنجومەنی بەڕێوەبردنی سندوق.
٤- **سندوق** : سندوقی بیمەی کشتوکاڵی.

ماددەی دووەم :

پێناسە:

سندوقی بیمەی کشتوکاڵی دادەمەزرێت بە مەبەستی پشتگیری جوتیاران لە ڕێگەی پێدانی قەرەبوو بە جوتیار و کشتیار لە هەل و مەرجی ئەو زەرەر و زیانانەی تووشی بەرو بوومە کشتوکاڵی و سامانە ئاژەڵییەکانی دەبن لە ئەنجامی کارەساتی سروشتی و ژینگەیی، لە پێناوی پەرە پێدانی بەرهەمی کشتوکاڵی ومسۆگەر کردنی بەردەوام بوونی.

ماددەی سێیەم :

ئامانجی سندوق بریتییە لە :

١- بواردان بە جوتیاران بۆ پەرە پێدانی بەرو بەمەکانییان بە کۆکردنەوەی سەر چاوەی زیاتر لە ڕێگەی بیمە پێدانەوە، چونکە بیمەی کستوکاڵی گرەنتیەکی یاریدەرە بۆ پارە دان بە بەرهەمی کشتوکاڵی.

٢- فەراهەم کردنی لانی کەمی دەرامەت بۆ جوتیار بە شێوەیەک کە سەقامگیری بۆ برەخسێنێت و لە ئەنجام دا هەلو مەرجی گشتی و بەردەوام بۆ گەشەپێدان فەراهەم ببێ.

٣- هاندانی وەبەر هێنان لە گوندەکان زیاد بونی دەرامەتی نەتەوەیی.

٤- فەراهەم و جێگیر کردنی پێداویستی خۆراک لە هەرێمدا کە دەبێتە هۆی جێگیر کردنی پێداویستی کۆمەڵایەتی و سیاسی.

٥- زۆربونی وەبەرهێنان لەگوندەکان کە دەبێتە هۆی کەم بونەوەی کۆچ لە گوندەوە بۆ شار.

٦- قەرەبوو کردنەوەی جوتیار (وەبەر هێن، خاوەن موڵک، بەهرەمەند) لەو زەرەر و زیانە ماددیانەی لە وەرزی بەرهەم هێنان دا.

ماددەی چوارەم :

١- ئەنجومەنی بەڕێوەبردنی سندوق بە بڕیارێکی وەزیر پێک دەهێنرێت.

٢- ئەنجومەن پێک دێت لە:

* سەرۆکیک کە پلەی لە بەڕێوەبەری گستی کەمتر نەبێ لە وەزارەتی کشتوکاڵ و سەرچاوە ئاوییەکان٠

* نوێنەری وەزارەت و لایەنەکانی (وەزارەتی دارایی، بانکی کستوکاڵی، نوێنەری یەکێتی جوتیاران)

٣- وەزیر بۆی هەیە ئەندامی دیکە بۆ ئەنجومەن دانێ لە کەسانی شارەزاو پسپۆڕ.

ماددەی پێنجەم :

سەرچاوەکانی سندوق بریتین لە :

١- بەشداری ساڵانەی جوتیار بە پێی روبەری زەوی و جۆری بەروبومە بە پێیی ئەو ڕێماییانەی ئەنجومەن دەری دەکات.

٢- تایبەتکاری حکومەت لە بودجەی وەزارەتی کشتوکاڵ و سەرچاوە ئاوییەکان بۆ پستگیری سندوق.

٣- بەشداری کۆمەڵە جوتیارییەکان وەک برێکی مانگانە.

٤- بەخشین و دیاری و پێدانی دارایی کە سندوق وەریان دەگرێت لە ناوەوە و دەرەوەی هەرێم بە پێی یاساو رێسا کار پێ کراوەکان لە دەوڵەتان و ڕێکخراوەکان.

ماددەی شەشەم:

یەکەم:

ئەو حاڵەتانەی قەرە بوو دەیانگرێتەوە لە سامانی ئاژەڵی و کشتوکاڵی:

١- نەخۆشی و کارەساتی ژینگەیی.
٢- بارو دۆخی کەش و هەوایی نا ئاسایی.
٣-لافاو.
٤-گرفتە ئەمنییەکان.
٥- ئاگر کەوتنەوە.
٦-وشکە ساڵی.

دووەم:
مەرجی سوود مەند بوون لە سندوق بریتییە لە:
١- بەشداری ساڵانە بە بڕێک کە ئەنجومەن دیەی دەکات.
٢- دروست بونی زیانێکی سروستی بە دەر لە خواست.

ماددەی حەوتەم:

ژمێریاری سندوق دەکەوێتە بەر چاودێری وردبینی دیوانی چاودێری دارایی.

ماددەی هەشتەم:

وەزیر بۆی هەیە رێنمایی دەر بکات بۆ ئاسان کردنی جێ بە جێ کردنی ئەم یاسایە.

ماددەی نۆیەم:

کار بە هیچ دەقێکی تری پێچەوانەی ئەم یاسایە ناکرێت.

ماددەی دەیەم:

لە سەر ئەنجومەنی وەزیران و لایەنەکانی پەیوەندی دارە ئەم یاسایە جێ بە جێ بکەن.

ماددەی یازدەیەم:

ئەم یاسایە لە ڕۆژی دەرچونییەوە لە ڕۆنامەی فەرمی (وەقائعی کوردستان) کاری پێ دەکرێت.

هۆکاری دەرچواندنی ئەم یاسایە:-

لە پێناوی پشتگیری لە جوتیاران و گشتیاران و وەبەر هێنەرانی کەرتی کشتوکاڵی و یارمەتی یان بۆ فراوان کردنی بەرهەم و گرەنت بەرو بومە کشتوکاڵییەکان لەبەر نەبوونی یاسایەک کە هەمو ئەم ئامانجانە بهێنێتە دی ئەم یاسایە دەرچوێنراوە.